

„Vroči“ filmi

Kot pribito: tudi tokrat bomo dali najmanjšim gledalcem, ki hodijo v OTROSKI KINO MOJCA, prednost. Najprej pa »novost«: da je namreč odslej vsak ponedeljek MOJČIN PROSTI DAN, zato je ni predstav. Velja predvsem za mamice, ki lahko svoje malčke tačas popeljejo onstran Celovške, v Tivoli (žal med kupe peska, razmetano kamenje, nesnago in v »zabavišče«, ki mu pravijo »lunapark«, pa ne sodi niti na obrobje Zgornjega Kašlja, kaj šele v Ljubljano!).

V mesec julij pa v MOJCO s temile filmi: PREBRISANI JURČEK IN DRUGE..., venček kratkih risanih in lutkovnih filmov za najmanjše. Potem pa vrsta filmov za »najstarejše otroke«: sovjetski otroški vojni film KROGLA SE NE BOJI JUNAKA; o tem, kako so Nemci zasedli pionirski tabor, mali Miša pa je ušel naravnost med partizane. Potem prijetne zgodbe o nepozabnem Chaplinu — CHARLIE STEKLAR in še japonski fantastični film GODZILA PROTI MEGALONU o »vesoljskih pošastih«, ki se klatijo na vesoljskih poteh in zabavajo staro in mlado, zabave željno občinstvo v tem žejnem mesecu.

Tisti, ki ga bo naključje zaneslo v kino ŠISKA, pa si bo za začetek lahko ogledal japonski akcijski film JUNAK DIVJINE, v katerem igra glavno »vlogo« slovit — seveda japonska — veščina, imenovana kung-fu. Saj veste: mojster Ta in Ta je glavni za kung-fu, pa se najde nek mladi neznanec, ki pa desetkrat bolje obvlada veščino. In tako naprej! Najbrž pa se boste hudo zabavali pri gledanju ameriškega filma ČLOVEK-PAJEK ali v originalu »Spiderman«, akcijsko-fantastični film o sicer nedolžnem študentu naravoslovja Petru Parkerju, ki ga lepega dne piči pajek, pred tem izpostavljen nuklearnim radiacijam. Slutite, v katero smer pelje zgodba? Zagotovo se boste zabavali!

In spet film iz neskončne serije »karate-zgodbe«, ki jim je dal pravi pečat sicer Bruce Lee, a je teh filmov po njegovi tragični smrti vedno več. Tudi hongkonški film KUNG-FU, BORCI ZA SVOBODO je eden takih. Če ste ljubitelj kung-fuja, vam bo najbrž všeč!

Ameriška filmska pustolovka ZLATI ZME-NEK predstavi igralca Richarda Harris na ladji »Karibska zvezda« v boju z gangsterji, stari dobri OLD FIREHAND pa reprizo ene popularnih zgodb iz zakladnice Karla Maya.

Mira Svetina, njeno delo in spomini:

„Izkušeni ne smemo pozabiti!“

Že v zgodnjih šolskih letih je Mira Svetina vzljubila matematiko. V družini nižjega nameščenca je bila najstarejši otrok, živeli so dokaj siromašno.

Končala je učiteljico in ostala brezposelna. V pedagoški oddelk Ljubljanske filozofske fakultete se je vpisala na jesen 1937. Tam je dobila stike z naprednimi študenti komunisti. Stanovala je tudi v domu visokošolcev, ki je bil prava trdnjava napredništva. 1938 je začela delati pri časopisu GRUDA, glasilu zveze kmečkih fantov in deklet. Urejala je ženski kotichek:

• »Mnogo mi je pomagala Vida Tomšič. Skozi različne članke in uvodnike smo osveščali kmečka dekleta in fante. Tudi v odborih zveze so bili večinoma napredni ljudje, marsikdo je simpatiziral s komunisti. Seveda smo morali biti previdni, lahko bi nam list zaplenili. Naprednost zveze se je pokazala zlasti 1941, ko se je kot skupina vključila v OF; le redki so bili odpadniki...«

• 1941 se je začelo v življenju Mire Svetinove neko drugo obdobje. Boj! Boj, ki je zahteval popolno predanost, hladnokrvnost, odrekanje, podrejanje osebnih interesov skupnim... Kmalu je morala v ilegalo in tudi njeno malo dekletce je postalo ilegalka. Ob redkih srečanjih jo je z globoko bolečino v srcu učila:

• »Teta Francka sem...«

• Vojna pa je prinesla tudi grozo, obup, smrt tovarišev, solidarnost:

• »Ne vem... Vedeli smo, da vojna bo, vendar sem živela v nekakšnem čudnem prepričanju, da je le še ne bo tako kmalu. Tisti dan pa, ko je mož odšel, so me obli-

solze...« Solze so odplaknile vse pomisleke, zavedla se je, potrebno bo vzdržati.

• V Ljubljano se je z Gorenjske vrnila nekaj pred roško ofenzivo poleti 1942. Skupaj z Vladom Krivicem in Lidijo Šentjurič je bila član poverjenišva CK KPS in IO OF za Ljubljano:

• »Nekega poznega popoldneva sem morala na Kodeljevo. Takrat smo ženske nosile torbice pod pazduho. Moja je bila polna važnih listin. V rokah sem nosila še mrežo z zavitkom kruha in sira. Nenadoma sem opazila Italijane, ki so ustavljali ljudi. Prešinilo me je, vendar je bilo prepozno, da bi karkoli storila. Že so mi preverjali osebno izkaznico in brskali po mreži, na torbico pa so pozabili. Neverjetno hladnokrvno sem počasi odšla in poslušala grobe moške opazke... Šele na cilju sem trepetaje sedla in se prav zavedla, kaj bi se lahko zgodilo...«

• Med nemško zasedbo je v mestu ostala sama. Kompromitirani tovariši so morali oditi na osvobodeno ozemlje. Poznala je tudi nemške, gestapovske metode.

• Pogovarjala sva se v njeni pisarni. Sedla je v svetlobo za seboj in njen obris je v poznih popoldanskih urah postajal neoster, mehak. Beseda je bila o Ljubljani. Z veliko nežnosti je pripovedovala drobne zgodbe o Ljubljančanih, ki so znali biti v hudih vojnih časih solidarni. Pripovedovala je o tovarštvu, pogumu, sreči, ki se je držala hrabrih in o hrabrih, ki jih je sreča zapustila. Pripovedovala je o mestu, opasanem z železnim trnjem, mestu, ki je s svojim upornim pogumom dajalo vero tudi tisočem v hostah:

• »O naši preteklosti morda preveč govorimo, zanesljivo pa premalo pišemo. Še je čas. Ne da bi govorili in pisali za lastno slavo. Prenašati moramo naprej, kako se je ustvarjala današnja sedanost. Izkušeni ne smemo pozabiti. Vse to je del naše nacionalne zgodovine, ko je šlo nam Slovencem za biti ali ne biti... Leta 2000 in čez bo moral vodič radovednim turistom marsikaj pojasniti...«

• Tovarišica Svetinova deluje zdaj na SZDL. Organizacija ji je pri srcu in jo ozko povezuje z OF. V zadnjih letih smo ji vendarle namenili mesto, ki ji gre.

• Pogosto se srečuje tudi z nekdanjimi bojnimi tovariši:

• »Večinoma smo srečani veseli, še je čutiti staro tovaršтво. Ljudje pa smo tudi različni, žal se pojavlja odtujenost. Morda nam jo navrže hud tempo današnjega življenja...«

• Sreča? Besedi sreča preveč ne zaupa. Zanj je to prej zavestna opredeljenost za delo, ki ga človek rad opravlja in ima pri tem delu tudi uspeh, pa tudi sočasno globoko medsebojno človeško razumevanje. Vse skupaj je najbrž spodbuda v nadaljnjem delu — brez dela ni življenja. Je morda to sreča?

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Nekadilci na plan!

»Društvo nekadilcev« je tako rekoč že dejstvo. »Svet za varstvo okolja« pri OK SZDL Ljubljana-Šiška je že odobril osnutek pravil društva nekadilcev in imenoval začasni pripravljalni odbor društva, v katerega je imenoval naslednje tovariše: Staneta Hvaleta, dr. Zlatka Voglarja, Predraga Stojanoviča, Ivanko Kukovec, Ostoja Stareta, da pripravijo vse potrebno za ustanovitev društva v smislu pozitivnih veljavnih predpisov.

Po osnutku pravilnika je namen društva: združevanje nekadilcev zaradi zaščite zdravja pred cigaretnim dimom, ki ga povzroča kadilci.

Glavne naloge društva so:

1. Propaganda proti kajenju in pridobivanje članstva.
2. Skrb za zaščito nekadilcev pred vplivom cigaretnega dima.
3. Doseči prepoved kajenja v vseh javnih prostorih; v vseh drugih prostorih (hoteli, restavracije pa doseči strogo ločitev prostorov za nekadilce od prostorov za kadilce s prednostjo za nekadilce.
4. Doseči absolutno prepoved kajenja v vseh prostorih in objektih za šport in rekreacijo s posebnim poudarkom na planinskih kočah in domove.
5. Doseči prepoved kajenja mladim.
6. Doseči prepoved kajenja vsem učencem in dijakom šol.
7. Organizirati predavanja v vseh okoljih z namenom pridobivanja novih članov društva nekadilcev.
8. Drugo družbenopolitično delo za razvoj društva.

Član društva je lahko vsak, ki prizna pravila društva in je nekadilec.

Društvo bo imelo poleg skupščine nekadilcev še naslednje organe: upravni odbor, nadzorni odbor in tovariško razsodišče.

Ustanovitev takega društva, v katerem bodo lahko nekadilci izražali in uveljavljali svoje upravičene zahteve, je že skrajni čas, saj jih je brezobzirnost mnogih kadilcev direktno prisilila, da dvignejo svoj glas za zaščito svojega zdravja in zdravja mladine. Že samo dejstvo, da se že sedaj, ko akcija za ustanovitev društva niti ni še povsem stekla, pismo oglašajo številni občani širom Slovenije z željo, da se včlanijo v društvo in da ga pod-

prejo s svojim pristopom in sodelovanjem, je dovolj zgovoren dokaz o potrebnosti ustanovitve takega društva.

Da bi ustregli vsem, ki se že sedaj zanimajo za društvo nekadilcev in bi želeli postati člani društva ali celo sodelovati pri njegovem ustanavljanju, smo se odločili, da že pred ustanovnim obnim zborom društva nekadilcev informiramo vse občane o poteku ustanavljanja društva in o možnosti njihovega sodelovanja.

Predvidevamo, da bo ustanovni obni zbor nekadilcev najkasneje v začetku septembra tega leta. Vse do tega zbora bo pripravljalni odbor sprejemal pristopne izjave vseh zainteresiranih nekadilcev, ki bi želeli postati člani društva ali celo aktivno sodelovati v njem. V ta namen prilagamo vzorec pristopne izjave k društvu, ki jo je treba izpolnjeno poslati na naslov: Društvo nekadilcev v ustanavljanju, Ljubljana-Šiška, Trg prekomorskih brigad 1.

Točen datum in kraj ustanovnega občnega zbora nekadilcev bo objavljen. Na tem zboru bo lahko vsak udeleženec sodeloval s svojimi predlogi o bodočem delovanju društva in tako že v začetku podprl njegovo delovanje.

Vsi nekadilci se moramo zavedati, da je uspeh društva pri izvajanju postavljenih nalog odvisen od nas samih in od množičnega včlanjevanja vseh nekadilcev v društvo. Množičnost članstva bo ustvarilo pogoje za ustanavljanje enakih društev širom po domovini, kar bi končno pogojilo ustanovitev zveze društev nekadilcev, ki bi na ta način lahko nastopala enotno pri reševanju vseh problemov kajenja in zdravja državljanov.

Ostoj Stare

PREJELI SMO

Neljub dogodek v Kosezah

Ozmerjani in užaljeni

Pred prvomajskimi prazniki sva si šla s sodelavcem ogledat spominski kamen, ki ga ima naša delovna organizacija OB ŽICI OKU-PIRANE LJUBLJANE na travniku v Kosezah poleg ribnika.

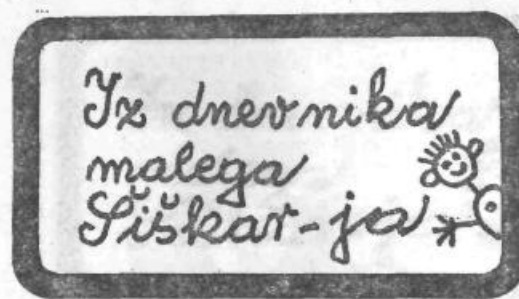
Da je kamen primerno urejen, prav vsako leto nasujemo okrasni pesek, očistimo plevel ali travo in po potrebi obnovimo tudi napis. Skrbimo, da je ob začetku slovesnosti pred 27. aprilom, dnevom OF in dnevom zmage kamen res primerno urejen.

Žal sva letos s sodelavcem imela smolo, saj naju je, ko sva napravila le nekaj korakov po travniku z nasprotne strani kanala, ki deli travnik, začel grdo zmerjati moški, ki je oral s traktorjem. Rekel nama je, naj izgineva z njegove zemlje, ker mu delava škodo in podobno. Ko sva mu poskušala pojasniti, kam greva, z vpitjem in zmerjanjem ni prenehal in je celo še posmehljivo trdil, da pa že slabo skrbimo za ta naš kamen.

Žal do kamna drugače ni moč priti kot po travniku, ker ni več poti, ki je pred časom bila. S tistimi nekaj stopinjami po travniku pa tudi ne naredimo toliko škode, da bi bilo omembe vredno.

Krajevna skupnost Koseze nam je sporočila, da stoji naš spominski kamen na zemlji Jakoba Babnika iz Vodnikove ceste 123.

Marija Gašper, Vižmarje

Četetek

Ker se jako hitro bližajo počitnice, je v šoli že precej bolj veselo, kot se sicer spodobi. Prfoksi sprašujejo kot blesavi, testirajo, sestavljajo tihe vaje, šolske naloge, tako da je šola zgubila vse svoje čare. Človeka tolaži samo dejstvo, da se bodo vsega naštetega početja kmalu naveličali in bodo napočile počitnice.

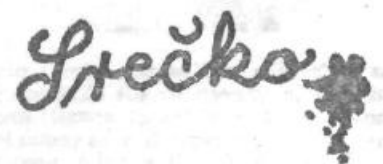
Ko smo že pri počitnicah, moram navesti, da je ata izračunal, da bi moral za štirinajst dni dopusta narediti toliko nadur, toliko honorarnih ur in še cel kup fuš-ur, da bi šli z rahlo zamudo in bi bil verjetno na dopustu povrh vsega še tako crknjen, da ne bi imel nič od dopusta.

Po tozadevnem uvodu natančno vem, kam cucek taco moli in to vse skupaj pomeni, da bom cele počitnice postopal okoli bloka, popoldne odracal z atom v Mostec, kjer bo nekaj časa balinal, potem se ga bo pa nacedil in se bova nato spet pripravila za naslednji dan...

Petek

Danes je vse moje dileme v zvezi s počitnicami, balinanjem in Mostecom razblinila prfoksa za matematiko, ki mi je pršvasala tak špon, da še sedaj ne morem verjeti. Da se razumemo — špon v tem letnem času pomeni, da so odšle počitnice rakom žvižgat. S tem dogodkom se nato tudi začne usmerjeno izobraževanje — namreč, izobražuješ se cele počitnice tako, da si usmerjen na prizadeti špon in stran od morja ter da jeseni ne pogrneš ponovno na popravnem izpitu.

Je pa, do neke mere, takšno usmerjeno izobraževanje tudi koristnejše od omenjenih počitnic v Mostecu...

IZLET DRUŠTVA INVALIDOV LJUBLJANA-ŠIŠKA

7. 7. 1979

Ljubljana—Logarska dolina—Ljubljana
Ogled Gornje Savinjske doline in Logarske doline. V Logarski dolini ogled slapa Rinke.

Izlet je enodneven.

Prijave in vplačila za navedene izlete sprejemajo v društveni pisarni, Celovška 105, vsak ponedeljek in sredo od 16. do 18. ure do najkasneje 7 dni pred dnevom potovanja oziroma zasedbe mest.

Informacije po telefonu št. 558-115.

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

• Najtežje ji je bilo v kratkem dvo-mesečnem razdobju leta 1942. Umrla ji je punčka in mož padel na Jelovici:

• »Izgube bližnjih v vojni se ne da primerjati z izgubo v mirnem času. Vojni čas je surov. Tovariša so borci pokopali, izstrelili častno salvo in morali so naprej. Že čez uro, dve ali dan je bilo lahko podobno...«

• Konjičkov nima. Rada hodi, tako se razvedri. In bere rada, omejen prosti čas pa ji to težko dopušča. Največja osebna želja je mir:

• »Morda zveni oguljeno, vendar naj gre vsaj tako naprej...«

• Leta 1954 je bila tovarišica Mira Svetina proglašena za narodnega heroja. Prebrane so bile utemeljitve, njeno delo je bilo povezano z Ljubljano, vendar je bilo imenovanje popolnoma nepričakovano:

• »Sama ne bi mogla dosti napraviti. Vse je pretkano in sestavljeno iz mozaika drobnih dogodkov, akcij, usod, življenja in junaštev.«

Bogomir Šefic
Foto: Jaka Bregar